

eul_wid: oug-aa

Διονύσιος ὁ Ἀντιοχεύς · Dionysius of Antioch

Letters to Philoxenus

Ἐπιστολαὶ πρὸς Φιλόξενον

Period: *Ῥωμαϊκὴ* [Roman](#)
Dialect: *Βυζαντινὴ Ἑλληνικὴ* [Byzantine Greek](#)
Domain: *Ῥητορικὴ* [Oratory](#)
Format: *Ἐπιστολή* Epistle

- 1 (t) Φιλοξένω ἐπισκόπῳ. Πρᾶγμα ἐμοὶ ποθεινὸν ἐπιστολὴ παρ' ὑμῶν, καὶ εἴθε μὲν ἐξεγένετό μοι καὶ αὐτῆς συνιέναι τῆς φωνῆς· οὕτω γὰρ ἂν ἥδιον ἔσχον ὥσπερ τις ἐραστὴς αὐτὴν ὁρῶν τοῦ ποθομένου τὴν ὄψιν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰς εἰκόνας εἰώθαμεν ἀγαπᾶν τῶν ἐρωμένων, ὅταν αὐτοὺς μὴ δυνηθῶμεν ἰδεῖν. τὰ σύμβολα δέ, ὅτι μὲν τῆς ἐορτῆς ἐστίν, ἀγαθὰ μοι δοκεῖ· διότι δὲ παρ' ὑμῶν, διπλάσια δικαίως νομισθήσεται. Διονυσίῳ. ^[5]
- 2 (t) Αὐτὴν ἐδάκρυσα τὴν γῆν, ἐπειδὴ τὴν σὴν ἤκουσα σιωπῆν· εἰ γὰρ ὁ κύκνος σιγᾷ, τίς ἄσεται μουσικὴν, εἰ ὁ μεγαλόφωνος Διονύσιος μικρὰ φθέγγεται, τίς οὐ σιωπήσεται; ὥς ἔδει τὴν ψυχὴν πολλοῖς σώμασιν ἐνηχεῖν, ὅπως ἂν ἢ τοῦτο κάμοι πρὸς ὑπηρεσίαν τῆς τέχνης· δεινὸν γὰρ εἴ τις ἄριστος αὐλητὴς κατεαγόντων αὐτῷ τῶν αὐλῶν δι' ἀπορίαν ὀργάνων εἰς θέατρον μὴ καταβαίνει. Στεφάνῳ. ^[5]
- 3 (t) Ὅτι γραμμάτων ἐμῶν ἐπιθυμεῖς ἠγνόουν· ὥς δὲ ἡσθόμην ἀφ' ὧν ὁ γραμματικὸς Βερονικιανὸς μοι διελέχθη, γράφων μὲν οὐ παύσομαι, φιλῶν δὲ οὐκ ἐπαυσάμην. Εὐσεβίῳ. ^[1]
- 4 (t) Ποιήσαντες ὑμῶν ἐραστὴν ἐποιήσατέ με καὶ τολμηρόν, ὥστε οὐ παύσομαι γράφων, κἂν πολλάκις αἰτιάσησθέ με θρασύτητος. τί γὰρ ἂν καὶ ποιήσειεν ἄνθρωπος ἐρῶν καὶ παύσασθαι μὴ δυνάμενος; Τῷ τὰ ὀξίδια πέμψαντι. ^[1]
- 5 (t) Τοὺς κεράμους ὅτι μὲν πρωτεῖους ἐπέγραψας εἶδον, ὅτι δὲ μὴ προσέθηκας ὄξους ἐπελαβόμην· τοῦτο γὰρ ἐπιγράφων κἂν ἀληθεύειν ἐδόκει καὶ ἀσφαλεστέρους ἐποίεις τοὺς πειρωμένους. νῦν δὲ ὑπὸ τῆς ἀγνοίας ὥς οἶνον ἀρπάζοντες λανθάνουσι κινδυνεύοντες. Τῷ αὐτῷ. ^[5]
- 6 (t) Ἡ φιλότιμος καὶ δικαία σου δωρεὰ μέχρι μὲν πρόωγαν ἀνέπαφος ἦν, ἐπεὶ μὴδὲ ἰδεῖν αὐτὴν ἠνειχόμην, οὕτω μεγάλην οὔσαν ἐρυθριῶν. ὥς δὲ ἔδει τῶν κεράμων ἓνα πέμψαι φίλῳ γνησίῳ κατὰ χρεῖαν ἐπιδημοῦντι, τότε ἡσθόμην ὅτι καὶ δόλον εἶχεν ἐν ἀπορρήτῳ καὶ τὸν πέμψαντα ὥς ἀληθῶς ἐμιμεῖτο. γελοῖον δὲ ὅτι καὶ σημεῖον ἐπέθηκας αὐτοῖς οἶον εὐφραῖναι τὸν ἀπατῶμενον. οὐδὲν δὲ ἀπεικὸς ἐπεπόνθειν πολλάκις ἐφ' οἷς ἐπέισθην διαμαρτῶν. Τῷ αὐτῷ. ^[5]
- 7 (t) Οἱ κέραμοί σου κενοὶ μὲν ἦσαν ἀρθέντες, λυπηροὶ δὲ ἀνοιχθέντες· οὕτω καὶ ὀλίγον ἐν αὐτοῖς ὑπῆρχε καὶ πονηρόν. ὥστε, εἰ τοιαῦτα τιμᾷς, ἀμείνων ἂν εἴης ἀγνωμονῶν. Τῷ ἄρχοντι Ἱεραπόλεως. ^[1]
- 8 (t) Οἱ τὰς ἀρχὰς ἐνδόξως μετιόντες, ὥσπερ ὑμεῖς, πλέον τούτου ἐπιτηδεύουσι τοὺς φίλους πλείους ποιεῖσθαι ἐν ταῖς ἀρχαῖς. γινώμεθα τοίνυν φίλοι τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς σῆς ἐγὼ τε καὶ ὁ τὴν

ἐπιστολὴν ὑμῖν ἐπιδούς, ἐγὼ μὲν ὡς γεγραφώς, ὁ δὲ ἑταῖρος Μόδεστος ὧν βούλεται ῥαδίως ἐπιτυχόν. Εὐσταθίῳ. ^[5]

- 9 (τ) Ἄρα μὴ φαίνομαι βραδὺς εἰς ἐπιστολὴν ἢ τούναντίον καὶ ὀχληρός; ἀλλ' εἰ καὶ τὸ δεύτερον δοκοίην, αὐτὸς αἴτιος ἐπιστέλλων ὅτι μετέωρος ἢ χάρις ἐστὶ τὴν ἐμὴν ἀπόκρισιν περιμένουσα. Θεοδώρῳ. ^[1]
- 10 (τ) Εἴθε ἦν καὶ πυθέσθαι ὅπως ἡμῖν τοῦ σώματος ἔχεις, ἐπειδὴ σοι τοῦτο καὶ μόνον ἐνοχλεῖ· τὰ γὰρ τῆς ψυχῆς ἀμείνω καὶ θειότερα πέφυκε. καὶν εὐξαίμην οὕτως ἔχειν ἑτέρους, ὥστε εὐδαιμονέστερον ἐντεῦθεν εἶναι τὸν χρόνον. γράφε οὖν ὅσακις ἐνδιδῶ σοι τὸ νόσημα, καὶ πότε καὶ πόσον νενίκηται καὶ ὅπως παρεχώρησε ταῖς ἡμετέραις εὐχαῖς. τὸν δὲ ἑταῖρον Ἀρχέλαον ἐκ τῶν ὑμετέρων γραμμάτων ἔχω δι' εὐνοίας, ἀεὶ μεγάλην σύστασιν ἡγησάμενος ἐπιστολὴν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. Ἰλαρίῳ. ^[10]
- 11 (τ) Ἄρα μὴ λέληθα ἐμαυτὸν εἰς παροιμίαν ἐλθὼν, καὶ γέγονα λύκος χανὼν διὰ κενῆς; καὶ τίς ἂν πιστεύσειε ταύτην ἐπ' ἐμὲ τὴν παροιμίαν ἰσχύειν, ὅτε ὑμεῖς τὴν προσδοκίαν ἐποιήσατε, συζεύξαντες τὰ ἄλλα τοῖς ἐπιτάγμασιν; εἰ μὲν οὖν ὡς ἐχρῆν ἡγωνίσμεθα, καὶ λαμπρὰν αἰτοῦμεν τὴν δωρεάν· εἰ δὲ ἥττον ἐξελέξαμεν ἢ νομίζομεν, ἀλλ' οὐ χειρὸν ἡβουλήθημεν ἢ περ ἐφάνημεν. βουλήσει δὲ ἴσως ἅπαντα κρίνεται. ἀπόδοτε τὴν σύνταξιν ἀνθρώποις ἢ δυναμένοις ἢ βουλομένοις, καὶ δότε πρόφασιν ὑμῆσαι τὴν φιλότιμον καὶ σοφωτάτην ἀρχήν, αὐτοῖς πρὸς ἕκαστον ὑφηγούμενοι τῶν πεπραγμένων. Ἀζυγίῳ. ^[10]
- 12 (τ) Δὸς μοι τὰς ὑποσχέσεις ἢ μᾶλλον ἀπόδος. λέγω δὲ ἀπόδος οὐ κατὰ τὸν τῶν ὑποσχέσεων νόμον, ἀλλ' ὅτι τὸ θεραπεύειν ἡμᾶς ὡς ὄφλημα σαυτὸν ἀπαιτεῖς. καὶ περὶ ὧν ἤδη τυγχάνω δεηθεὶς ἐπίστελλον ἀκριβῶς, ὅτι τὸ θέρος ἐνδίδωσιν ἢ θαρρεῖν δι' ἡμᾶς ἢ δραμεῖν ὡς ἡμᾶς. Ῥωμύλῳ. ^[5]
- 13 (τ) Ἐκ μὲν τῆς ἤδη γραφείσης ἐπιστολῆς καὶ πτερωτὸν εἶναί σε διὰ τῆς προθυμίας ἐνόμισα, χρόνου δὲ ἐγγενομένου καὶ πεμφθέντος οὐδενὸς ὧν προσεδόκησα, γράφειν εὐθὺς ἐγκλήματα πικρὸν ἡγησάμην· παρακαλῶ δὲ ἔτι, σπεῦσον ἢ πάντως ἔλπισον τὰ ἐγκλήματα. Φιλοξένῳ. ^[5]
- 14 (τ) Τοῦτ' ἐστὶ παλαιὸς ἐραστής, τοῦτο ῥήτωρ δεξιός; οὔτε πρότερος οὔτε δεύτερος ἐπιστέλλεις. καίτοι φιλοῦντός γε ἦν καὶ ἱκανοῦ λέγειν. μαρτυρῶ γὰρ ἡμῖν τὸ πέμπειν ἐπιστολάς. τί οὐ τοῦτο ποιεῖς; ἀποκρίναι γράφων, εἰ μὴ καὶ τοῦτό με ζημιοῖς. ἀλλ' ἐνταῦθα καὶ σεαυτὸν ἀδικεῖς καὶ ἐμέ, σεαυτὸν μὲν κυρίαν ἔων κατὰ σοῦ τὴν αἰτίαν, ἐμὲ δὲ μηδὲ ὑπὲρ ὧν ἡτiasάμην ἀπολογίας ἀξιῶν. Πλακιδιανῶ. ^[5]
- 15 (τ) Ἦδη σοι γράψας ἐπιθυμοῦντι τὸ μὲν ἡδέως δεχθῆναι τὴν ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ κομίσαντος ἔμαθον, παρὰ σοῦ δὲ οὐδέν. ὥστε ἐξ ὧν μὲν οὐκ ἀπεκρίνω, συμβουλευεῖς ἔτι μὴ γράφειν· ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ νῦν αἰτήσας ἀπὸ τῶν ὁμοίων ὧν περ καὶ ὁ πρότερος ἦται, πάλιν σοι γράφω, τὴν δὲ ἐγκαλοῦσαν οὐ πέμψω. Εὐτοκίῳ. ^[5]
- 16 (τ) Πρὸς σαυτοῦ καὶ τῆς παλαιᾶς φιλίας ἡμῶν, οὐ δοκῶ σοι γράφων ἀναισχυντεῖν, ἀνδρὶ μηδὲ εἰδέναι μου βουλομένῳ τὰ γράμματα; ἀλλ' ἔτι μὲν ἐλπίζων μεταθήσειν ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπέσταλκα, ἀποτυχὼν δὲ νῦν αὖθις, ἀναιδὴς οὐ κληθήσομαι. τοῦ Μοδέστου δὲ πολὺν τινα ἔπαινον ὑπὲρ σοῦ κινουῦντος παρὰ πολλοῖς ἀναγκαῖον ἡγησάμην καὶ δι' αὐτοῦ καθάπερ διὰ τῆς ἐπιστολῆς ὑμῖν ὁμιλῆσαι. Λεοντίῳ. ^[5]
- 17 (τ) Εἶχον μὲν τινα λύπην ἄχρι τοῦ παρόντος καὶ δικαίαν πρὸς σέ, τὴν δὲ αἰτίαν οὐκ ἄγνοεῖς· εἰ δὲ ἄγνοεῖς, ἀναμνήσω. γεωργοῖς ἐμοῖς ἐβοήθεις ἀδικοῦσιν ἐμέ. παυσάμενος οὖν τοῦ λυπεῖν ἐπανάγαγες αὖθις εἰς τὸ φιλεῖν. φιλήσω δὲ ἔτι μᾶλλον κἀγώ, εἰ μελήσει σοι τῶν ἐμῶν, ἀλλὰ μὴ τῶν ἀδικούντων ἐμέ. Δημοφίλῳ. ^[5]
- 18 (τ)

Ἄρχε μὲν εὐτυχῶς, εὐτυχήσεις δὲ ὦν ἀγαθός, ἐπεὶ καὶ φιλεῖ τὸ θεῖον τοὺς ἀγαθοὺς. τὸ δὲ μεμνησθαι τῶν φίλων, εἴπερ ἄλλο τι, καὶ τοῦτο βέβαιον παρὰ σοί. ἀλλὰ τῶν πραγμάτων ἀφελκόντων εἰς λήθην ἔδωκα διπλὴν ἀνάμνησιν ὦν παρεκάλεσα, καὶ τὸν ἐπιδιδόντα καὶ τὸ διδόμενον. Ἀραβιανῶ. ^[5]

- 19 (τ) Ἡ μὲν ἐπιστολὴ γέγραπται παρ' ἐμοῦ, τὴν χάριν δὲ οὐκ αἰτῶ μόνος, ἀλλὰ πολλοὶ δέονται μετ' ἐμοῦ. σκόπησον οὖν ὅπως μῆτε τὴν ἐπιστολὴν τοῖς αἰτήσασιν καταλίπωμεν, μῆτε οἱ δεηθέντες ὑμῶν ἀποτύχωσι δι' ἐμέ. Ἀμμωνίῳ. ^[5]
- 20 (τ) Ἄνδρα ἐπιεικῇ καὶ παρὰ τῆς ὀψεως αὐτῆς μαρτυρούμενον τὸν ἀναγνώστην Οὐλπιανὸν εὖ ποιησάτω τὸ μέγεθος τὸ σόν, καὶ δι' ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ δι' ἐμέ δι' ὑμᾶς μὲν ὡς ἡγουμένους δεξιῶς, δι' ἐμέ δὲ ὡς ἱκανὸν εἶναι νομίζοντα περὶ ὧν ἐπιστέλλω παρ' ὑμῖν. ἡ δὲ τῆς εὐεργεσίας αἰτία, φιλοπράγμονος ἀντιδίκου καὶ σπουδάζοντος ἐπηρεάζειν ἐλευθερώσαι. Ἀνθεμίῳ. ^[5]
- 21 (τ) Οὐ παύσομαι γράφων, ἕως ἂν ἀπέιπωμεν ἐγὼ μὲν γράφων, σὺ δὲ ἐνοχλούμενος, ὅπως ἂν καὶ μάθω βεβαίως, εἰ δεῖ με περὶ ὧν ἔδεήθην τὴν ἐλπίδα τηρεῖν ἢ μᾶλλον ἀποβαλεῖν. Νείλῳ. ^[1]
- 22 (τ) Συνὼν μὲν ἐλύπεις, ἀποδημήσειν γὰρ ἡπέλεις ἀποδημῶν δὲ νῦν ἀδικεῖς· τῶν γὰρ ἐν τῇ συνηθείᾳ τερπνῶν ἀποστερεῖς. ἀλλὰ μὴν καὶ γράφων ἐγένου βαρύτερος· τὸ γὰρ ἡδὺ τῆς ἐλπίδος ἀνήρηκας, ὥστε οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν πότε ἡμᾶς οὐκ ἡνίασας. Καλλιοπίῳ. ^[5]
- 23 (τ) Μειζόν με λυπεῖς ὧν ὠφέλησας, οὐ γράφων ἐξ ὅτου ὠφέλησας. ὥστ' εἰ τὸ τυχεῖν ἀγαθῶν τοὺς ποθουμένους παρασκευάζει σιγᾶν, κινδυνεύω μᾶλλον ἀγαπᾶν τὴν βραδυτῆτα τοῦ τάχους, εἰ μέλλοιεν οἱ γνησιώτατοι φοιτηταί, διότι μὴ ταχὺ χαρίζονται, συχνότερον ἐπιστέλλειν. τοῦτο μὲν οὖν, ὧ μουσικώτατε, μὴ παύσῃ ποιῶν, μηδὲ ἀφαιροῦ με τοῖς ἐμοῖς καρποῖς ἐντυγχάνειν, ὑμετέrais ἐπιστολαῖς. ἃ δὲ ὑπὲρ ἐμοῦ πρακτέον, ἀφήμι τῷ θεῷ καὶ ὑμῖν, ὡς ἂν μὴ δοκοῖην ἀπειρόκαλος εἶναι περὶ τῶν αὐτῶν πλειστάκις διαλεγόμενος. Σεβήρῳ. ^[10]
- 24 (τ) Οὔτε πατὴρ οἷός τε εἶη μισῆσαι τοὺς ἐξ αὐτοῦ φύντας οὐδέποτε, καὶ παιδευτὴς ἀμείνων. ἔοικεν εἶναι πατρός· ὃ μὲν γὰρ ἐν ἡδονῇς τύχῃ παιδοποιεῖται, ὃ δὲ ἐν προαιρέσει τέχνης ἀγαθοὺς εἶναι παρασκευάζει. μένε οὖν θαρρῶν ὡς ἀγαπῶ σε κατὰ τὸν ἀμείνω πατέρα τὸν τῆς τέχνης, καὶ μηδέποτε μικροψυχίας ἀλῶς, εἴ τις ἄρα καὶ γέγονεν, ἐπεὶ καὶ πατέρες οἱ τῆς φύσεως ἐνίστε παραλυποῦσι τοὺς παῖδας, ἀλλ' οὐκέτι καὶ πολεμοῦσιν ἀλλήλοις. Φιλοξένῳ. ^[5]
- 25 (τ) Εὖ πρᾶττε, φίλων ἄριστε καὶ ῥητόρων· οὕτω γὰρ ἐγὼ διατελῶ περὶ σοῦ τὰ μὲν εὐχόμενος, τὰ δὲ προσδοκῶν. καὶ σὺ μὲν ὅτι μέμνησαι φίλων καὶ σπεύδεις ὑπὲρ ἡμῶν, εἰσὶν οἱ δεῦρο ταῦτα συνεχῶς ἀπαγγέλλοντες· προστίθει δὲ τούτοις τὸ λειπόμενον καὶ δίδου συνεχῶς ὑμετέrais ἐντυγχάνειν ἐπιστολαῖς. Εὐσταθίῳ. ^[5]
- 26 (τ) Ὁ γράφων ἐγὼ τὴν ἐπιστολὴν φίλος ὑμῖν, ὁ κομίζων φίλος ἐμοί, γένοιτο τοίνυν καὶ σοὶ δι' ἐμέ. καὶ γινῶθι κἀνταῦθα ποδαπὸς τίς εἰμι φίλους εἰσάγων τοῖς φίλοις, ἐφ' οἷς δὲ ἥκει καὶ ὅπως αὐτὰ χρὴ διαθεῖναι, τὰς μὲν αἰτίας αὐτὸς διηγῆσεται, πρὸς δὲ τὸ δεύτερον ὑμεῖς ὑφηγήσασθε καὶ φιλοῦντες ἄγαν καὶ φρονοῦντες ἱκανῶς. Ἰωάννῃ. ^[5]
- 27 (τ) Ἀεὶ μὲν φόβος ἡγεῖταί μοι τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολῆς, θεραπεύει δὲ αὐτὸν ἡ πραότης ἡ παρ' ὑμῖν. γράφω τοιγαροῦν τῆς εἰς ὑμᾶς ἐλπίδος ἀντεχόμενος, ὥσπερ οἱ κυβερνήται βλέποντες εἰς τὸν ἀπευθύνοντα τῶν ἀστέρων. ἐπεὶ οὖν καὶ ὑμεῖς οὕτω καταλάμπετε, μέινετε καὶ οὕτως εὐεργετοῦντες. Εὐσταθίῳ κοιαίστορι. ^[5]
- 28 (τ) Καὶ προθυμία καὶ προσδοκία οὐ μικρὰ παρ' ἡμῖν, πρῶτον μὲν ἰδεῖν ὑμᾶς, ἔπειτα δὲ καὶ εἰπεῖν εἰς ὑμᾶς. ἀλλὰ τὸ μὲν πρότερον ἐν ὑμῖν, τὸ δὲ δεύτερον ἐν τῇ πόλει κάμοί, μᾶλλον δὲ καὶ τοῦτο ἐν ὑμῖν· οὐ γὰρ δὴ μικρὸν κώλυμα εἰς πανήγυριν πόλις ἀθυμοῦσα καὶ παιδευταὶ μετριάξιν οὐκ ἀνεχόμενοι. Ἐλισσαίῳ. ^[5]

29 (τ)

Μία πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολὴ παρὰ σοῦ, παρ' ἐμοῦ δέ, εἴ τις ὑμῖν ἀποδέδωκεν, αὕτη τετάρτη. πρᾶττε τοίνυν καλῶς καὶ μέμνησο τῶν φίλων, κἄν τί σε δεξιὸν περιστῇ, γράφε πρὸς ἐρῶντα μαθεῖν. Πλακιδιανῶ. ^[1]

- 30 (τ) Ὁ πρότερον πιστεύσας σοὶ δι' ἐμὲ νῦν ἐμὲ μέμφεται διὰ σέ. λῦσον οὖν τὸ χρέος, ἵνα μὴ κἀγὼ μέμψωμαι δι' ἐκεῖ Σαλβιανῶ. ^[1]
- 31 (τ) Τὰς ἐπιστολάς οἱ τὴν ἀρχὴν εὐρόντες δοκῶ μοι διὰ πρόσρησιν εὖρον, πραγμάτων δ' ἴσως ἐγγινομένων παρηκολούθηκέ τι καὶ νεώτερον ὑπὲρ αὐτῶν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς διαλέγεσθαι. οὐκοῦν εἰ μὲν ἐμπέσοι πράγματα, καὶ μακρολογεῖν ἀνάγκη, τούτων δὲ ἀπόντων πῶς ἂν τις χαρίσαιτό σοι μακροτέρας ὁμιλίας ἐρῶντι; καλῶ γὰρ ὁμιλίαν καὶ τὴν ἐν τοῖς γράμμασιν οὐδὲν πολὺ τῶν συνουσιῶν διαφέρουσιν. Ἰερίῳ. ^[5]
- 32 (τ) Εἴτα, ὦ σοφώτατοι τῶν ἐν τῇ γῇ, χρήματα μὲν αἰτήσας ἔλαβον ἂν καὶ ῥαδίως, ἐπιστολὴν δὲ ὑμετέραν ἰδεῖν πολλάκις μὲν εὐξάμενος πολλάκις δὲ ἱκετεύσας, ἀνάξιος εἶναι τοῦ τυχεῖν ὑποπτεύομαι; καίτοι φιλῶ μὲν ὡς ὀλίγοι, τιμῶ δὲ ὑπὲρ τοὺς ὀλίγους. Ἡσυχίῳ. ^[5]
- 33 (τ) Ἐγὼ καὶ σοῦ κήδομαι καὶ Τιμοθέου, σοῦ μὲν ὡς μὴ ἀδικοίης, Τιμοθέου δὲ ὡς μὴ ἀδικοῖτο. εἰ δὲ καὶ σοὶ δοκεῖ μετὰ Πλάτωνος τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι μεῖζον εἶναι κακόν, ἔοικα σοὶ μᾶλλον ἢ τούτῳ χαρίζεσθαι, δεόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ πραττομένου δίκας ὑπὲρ ὧν οὐκ ἐξήμαρτε. Σεργίῳ. ^[5]
- 34 (τ) Πολλῆς ἐνέπλησέ με φροντίδος κομίσας τις περὶ ὑμῶν ἀπαγγελίαν ἐπαχθῇ, καίτοι τὰ βελτίως προσεδεχόμενην ἀκούειν. πέμψον οὖν θᾶπτον ἐπιστολὴν περιμένοντί μοι συνδιατεθῆναι τοῖς γραφομένοις. Λεωνίδα. ^[1]
- 35 (τ) Ἦρρωσο. τοῦτο γὰρ ἐγὼ καὶ συνεύχομαί σοι καὶ ἀκοῦσαι ποθῶ περὶ σοῦ, κἄν ὅ τι τοῦτό ἐστι παρ' ὑμῖν ἐπιστείλης, οὐ μικρὰν ἔχειν δωρεὰν ἡγοῦμαι παρὰ τῆς τύχης. Καλλιπίῳ. ^[1]
- 36 (τ) Τοῖς σοῖς ἀπαντῶν ἀεὶ καὶ ὅπως ἔχεις ἐρωτῶ καὶ εἴ του δέονται μὴ σιγᾶν ἀπαιτῶ, λεγόντων δ' ἀμφοτέρωθεν σὲ μὲν ὑγιαίνειν, αὐτοὺς δὲ χρῆζειν οὐδενός, χαίρων ἐγὼ δικαίως ἀπέρχομαι. Σεργίῳ. ^[1]
- 37 (τ) Σφόδρα μὲν σου περιεπτυσάμην τὰ γράμματα φιλοσοφοῦντα καὶ παραινούντα, γίνωσκε δὲ ὡς οὐδὲν οὔτε τῶν καιρῶν οὔτε τοῦ συμφέροντος ἰσχυρότερον. Ματέρνῳ. ^[1]
- 38 (τ) Καὶ βραχεὰ τῷ μεγέθει σου γράφων ὅτι φιλῶ καὶ μέμνημαι δείκνυμι, ποιῶν δὲ καὶ αὐτὸς ὥσπερ ἐγὼ τοῦτο δείξεις ὅπερ ἐγώ. Αἰγυπτίῳ. ^[1]
- 39 (τ) Οἶδα καὶ τὰς ὑπερηφάνους τῶν ἐταירῶν οὕτω ποιούσας καὶ πάντα ἐπιτάττειν βουλομένας τοῖς ἐρασταῖς. ἀλλ' ἐκεῖναι μὲν ἴσασι καὶ θεραπεύειν, ὅταν κελεύωσι, σὺ δὲ Λαΐδα τινὰ Κορινθίαν ἀπομιμῇ, κελεύων μὲν ἐτοίμως, ὑπακούων δὲ οὐδὲ μόλις. Ἰωάννη. ^[5]
- 40 (τ) Τὸν οἶνον τὸν Κνίδιον φασιν οὕτω πολὺν ἔχειν ὑμᾶς, ὥστε καὶ ἐπ' ἀγορᾶς αὐτὸν διατίθεσθαι· ἡμεῖς δὲ οἱ τὴν Σϋρον οἰκοῦντες ἄλλας μὲν εὐτυχοῦμεν ἀμέλους, τὰς δὲ παρ' ὑμῖν μακαρίζομεν οὕτως εὐδαιμονέστερον, ὅτι καὶ ἀναγκαιότερον. πέμψατε οὖν μοι κεράμους ἀρκοῦντας εἰς ἔτος, ἢ ληψόμενοι τὴν τιμὴν ἢ χάριν ἀντὶ χάριτος ἀπαιτήσοντες. Ἀβραμίῳ ἐπισκόπῳ. ^[5]
- 41 (τ) Ἦδει πρὸς ἀνδρὸς ἀρετὴν τοὺς μέλλοντας γράφειν καὶ χρόνου μῆκος ἐπιζητεῖν καὶ δύναμιν λόγου ἀξίαν εὑρεῖν· ἀμάρτημα γὰρ οὐ φορητόν, τοιοῦτοις πράγμασιν ἐγχειρεῖν, ἀφ' ὧ καὶ τὰ τῆς προπετείας ἐλέγχεται καὶ τὰ τῆς ἀρετῆς ἐκ τῆς μικρολογίας ὑβρίζεται. τοῦτο τοίνυν ἡμῖν καὶ τὴν ἀναβολὴν πεποίηκε καὶ τὸ δοκοῦν ἔγκλημα περιέθηκε· φίλων γὰρ ἐδόξαμεν ἀμνημονεῖν πρὸς αὐτοὺς μηδὲ γράμμασι φανέντες. γνοὺς τοίνυν τὴν αἰτίαν καὶ σκοπῶν τὴν φιλίαν μὴ παντελῶς τὴν ἐμὴν ἀβέβαιον νομίσης διάνοιαν· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ αὐτὸς οἶμαι τὴν τοιαύτην κακίζειν ἐπέιγῃ προαίρεσιν, ἥτις μικρὰς γοῦν ἀσφαλείας πεφρόντικεν. εὐχου τοίνυν

περὶ ἡμῶν· τοῦτο γὰρ κάμοι ποθεινὸν καὶ σωτήριον καὶ σοὶ προσφιλὲς ἅμα καὶ νόμιμον.
Διονυσίῳ ἐπισκόπῳ. ^[10]

42 (τ) Ἐλαβὸν σου τὴν ἐπιστολὴν ὑγιαίνων, ἀντεπιστέλλω δέ σοι νοσῶν. νοσῶ δὲ ἐκεῖνα τὰ εἰωθότα, ἐν οἷς ἀλγήματά τε οὐ φορητὰ τῶν ποδῶν καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ μὴ εἶναι καθεύδειν κακὰ καὶ τὸ ἐρᾶν θανάτου. πρὸς ταῦτα εὐχῶν δεῖ τῶν ὑμετέρων, εὐχῶν δὲ λέγω τῶν ἐθάδων τοῦ δυσωπεῖν τὸν θεόν· ὡς ἐγὼ πολλάκις ἤδη καὶ τὰ κοινὰ καὶ τὰ ἴδια μάτην ἠϋξάμην. τοιοῦτόν ἐστιν ἀμαρτία βαρεῖαί τε καὶ πολλάι. εἰ δέ τι παρ' ὑμῖν εὔρηται τοιοῦτον, ὃ δύναίτο ἄν, εἰ καὶ μὴ τὸ πᾶν ἀνελεῖν τῶν πόνων, ἀλλ' ἀφαιρεῖν μέρος, πέμπε τάχιστα καὶ βοήθει φίλου σώματι. Εὐσεβίῳ.
^[10]

43 (τ) Καὶ τῶν ἵππων λέγουσι τοὺς ἀρίστους, ἐπειδὰν εἰς ἀγῶνα ἔλθωσιν, εἶναι τὰ τελευταῖα βελτίους ἢ τὰ πρῶτα τῶν δρόμων, καὶ ὁ καλὸς Ἀκυλῖνος φιλοτιμότερός ἐστιν ἐν τοῖς πόνοις νῦν μᾶλλον ἢ πάλαι, καὶ προθυμεῖται μὲν οὐδὲν εἶδος ἀγνοῆσαι παιδείας, τοὺς δὲ περὶ αὐτοῦ παλαιούς ἐπαίνους ἐπιδείξει μικρούς. αἱ τοιαῦται δὲ τῶν νέων ἐπιθυμίαι βίβλων ἐπιδέονται πλήθους· τοῦτο δὲ οὐκ ἂν γένοιτο, εἰ μὴ παρείη χρυσός. Ἰουλιανῷ. ^[5]

44 (τ) Ἐπεδήμησέ τις ἡμῖν ἐκ τῆς ὑμετέρας καὶ τὸν υἱὸν ἐπαγόμενος ἐπὶ λόγους. ἐγὼ δὲ ἰδὼν ἄνδρα λίαν εὐχερῇ καὶ ὡς ἂν τύχη ταῖς ἀπάταις ἀγόμενον, ἐμμένειν δὲ οἷς ἐπήνεσεν οὐ δυνάμενον, ἠρώτων τί τοῦνομα εἴη τῷ ξένῳ. τῶν παρόντων δὲ τις εἰδέναι δοκῶν «Μακάριος» ἔφησεν, ἐγὼ δὲ ὡς ἤκουσα τὸ Μακάριος, «πάνυ γε» ἔφην, «εἴπερ οὐκ ἐπεδήμησεν.» Τῷ αὐτῷ. ^[5]

45 (τ) Ἐπέστειλά σοι γαμοῦντι, καὶ συγγνώμην ἔχω μετὰ τὸν γάμον σιγῶντι· οὐδὲ γάρ ἐστιν, ὡς ἔοικεν, οὐδενὶ παρρησία δεδεμένῳ γυναικείαις ἀπάταις; Ρούφῳ σχολαστικῷ. ^[1]

46 (τ) Λόγος ἐστὶ παλαιός, μὴ ῥαδίως Κίλικας ἀληθεύειν, καὶ δέδοικα μὴ Κιλικίαν ἰδὼν ἐκοινωνήσας αὐτῇ καὶ τῶν τρόπων. ποῦ γὰρ τὰ γράμματα, ποῦ δὲ τὸ συνεχῶς ἐπιστέλλειν; ἢ οὐχ αὕτη μὲν ἦν ἡ ὑπόσχεσις, μεμένηκε δὲ λόγος ὑπόσχεσις, ἐμὲ μὲν λυπεῖσθαι ποιῶν, σὲ δὲ Κίλικα δεικνύων; Ἐγὼ σε φιλῶ μὲν ὡς μαθητὴν, συναλγῶ δ' ὡς ὀρφανῷ καὶ ἀδικουμένῳ καὶ ἀμελοῦντι παιδείας. ^[5]

47 καὶ παραινῶ μὴ παντελῶς αὐτὴν καταλιπεῖν μηδὲ ἀπελπίσαι τοῦ δύνασθαι ταύτης ἐπιτυχεῖν· δυνήσεται γὰρ αὕτη καὶ φυλάττειν οὐσίαν καὶ προσθεῖναι πλούτῳ, καὶ ἀντιστῆναι τοῖς ἀδικοῦσι καὶ βοηθῆσαι τοῖς δεομένοις, καὶ οἶκον αὐξῆσαι καὶ δόξαν ἐνεγκεῖν καὶ τὴν μνήμην διατηρῆσαι τοῦ γένους. ἀλλὰ μὴ γένη τοσαύτης εὐτυχίας προδότης. ἐπ' ἀνελθε τοίνυν πρὸς τὸ παιδείας ἐπιθυμεῖν καὶ πονεῖν ἐλευθέρως καὶ ζῆν ἀσφαλεστέως. Ἐπὶ μεγίστῳ κέρδει, ὡς ἔοικε, τὴν πρὸς ὑμᾶς ἐποιούμην ἐπιστολήν· ἀντὶ γὰρ τῆς παρ' ἐμοῦ τῆς μικρᾶς καὶ φαύλης ἐκείνης ἦλθεν ὑμετέρα καὶ σοφὴ καὶ μεγάλη καὶ σεμνότατα φέρουσα τῷ κεκτημένῳ. ^[10]

48 τί γὰρ εὐτυχέστερον ἢ τὴν εὐνοίαν τὴν ἡμετέραν ἐν γράμμασιν ἀναγνῶναι καὶ θεωρῆσαι τοῖς ἔργοις; Ἐμοὶ πρὸς φίλους ἴστω θεὸς οἷα σπουδὴ καὶ προθυμία θεραπεύειν αὐτούς. ^[5]

49 ἀλλὰ συντρέχειν εὐχομαι τὴν τύχην, ὅπως αὐτοῖς μὴ δόξω ῥάθυμος εἶναι. ταῦτ' ἔφην οὕτως ἔχων εὐημερίας, ὡς ὁ παρὰ σοῦ πεμφθεὶς ἀπαγγελεῖ. τὰ μέντοι περὶ τῶν φίλων ὅποιά τινα πρὸς ἐμέ, θεῷ καὶ δίκῃ παρίημι κρίνειν. ἐνιαυτὸν γὰρ δὴ καὶ μῆνας τρεῖς ὁ λαβύρινθος ἡμᾶς οὗτος ἔχει τοῦ κακοῦ, καὶ δέδοικα μὴ μετὰ τοῦ σώματος μαρανθῶσιν οἱ λόγοι καὶ σοὶ φανῶ δι' ἀμφοτέρων ἄμορφος. Ἀδικεῖς καὶ σαυτὸν κάμει σιωπῶν, ἐμὲ μὲν ὅτι φιλῶν σου ἀεὶ τὰ γράμματα ἀναγινώσκειν ἐπὶ τοῖς καιροῖς τούτοις οὐ δέχομαι, σαυτὸν δὲ ὅτι τὰς ἔμπροσθεν εὐεργεσίας ἀμαυροῖς τῇ μετὰ ταῦτα σιωπῇ. ^[10]

50 σπουδάζων δ' ἀεὶ τοὺς φίλους ὠφελεῖν, ταῦτ' οὐ ποιεῖς εἰ καὶ τοὺς φίλους τῶν φίλων εὐεργετοῖς, ὥσπερ οἶμαι τουτονὶ τὸν Μόδεστον. οὗτος γάρ, ὧ γενναῖε, πρᾶγμα εἰς εὐγένειαν ὀφθεὶς παρ' ἡμῖν καὶ τὴν στρατείαν ἧς εἶχετο διελθὼν ἀνεγκλήτως ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀποδημεῖ.

τί ἄρα βουλευθεὶς ἀπεδήμησε; φιλεῖ τοὺς πόνους, μισεῖ τὴν ἀργίαν, οἷται δὲ ἄμεινον οἰκῆσιν τῇ δυναμένη παραμυθεῖσθαι πόνους. Οὐ γράφεις ἀπελθών. ^[10]

- 51 οὐκοῦν ὑπεκρίνω παρών· ἐγὼ δ' εἰ καὶ μέχρι νῦν οὐκ ἔγραψα, τοῦτ' αὐτὸ περιμένων οὐκ ἔγραψα. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, λῦσον καὶ σαυτῷ τὴν ὑπεροψίαν καὶ ἐμοὶ τὴν σιωπὴν. ἢ μικρὰν οἶει γραφὴν ἐγκαλεῖσθαι περὶ ἐμοῦ τὸ φιλεῖν ὅτε παρῆσθα καὶ τιμᾶν, ἀμφοτέρων δὲ ἐπιλαθέσθαι μετὰ τὴν ἀρτίως ἐπάνοδον; Σπουδῇ τὴν ἐπιστολὴν ἐποίησα ταύτην, ἐπειδὴ κατεῖχε ἀσχολία περὶ τὸν λόγον τοὺς γράφοντας. ^[5]
- 52 τῷ μὲν οὖν τάχει σύγγνωτε τῶν γραμμάτων, τῷ λόγῳ δὲ συμπράξατε, τοῦτο μὲν ὅτι μακρὰν πορείαν ἔρχεται κελευσάντων ἡμῶν, τοῦτο δὲ ὅτι παῖς φιλοῦντός ἐστι. μεινάτω γοῦν παρ' ὑμῖν. Οὐκ οἶδ' ὁπόθεν νόμος ἀγνώμων εἰσηλθεν ἐν τοῖς παροῦσι καιροῖς, κἂν μὴ τις αἰτία χάριν αἰτεῖν ἐμπέσῃ, οἱ φίλοι τοῖς φίλοις οὐ γράφομεν. ^[5]
- 53 τοιγαροῦν πρότερον σιωπῶν, ἐπειδὴ τις ἐδέηθη, νῦν γράφω, ὥς πάρεστιν ἀεὶ σιγᾶν, εἰ μηδεὶς δεηθείη μου γράψαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν πειράσομαι διορθοῦσθαι πέμπων ἐπιστολὰς αὐτῶν ἕνεκα τῶν δεομένων, καὶ νῦν δὲ εἴ τις ὑμῖν λόγος ἐμοῦ, Παύλῳ συμπράξαι καταξιώσατε. Τρόπος ἀγαθὸς οὔτε μεταβάλλεται ταῖς εὐτυχίαις οὔτ' ἐπιλανθάνεται φιλίας, βελτίων δὲ τύχης ἀπάσης καθέστηκε. ^[5]
- 54 ταῦτα μάλιστα ἢ σὴ φύσις λογιζομένη καὶ καλῶς διὰ τούτων εὐδοκιμοῦσα τῶν λογισμῶν ἐπιδείξει μὴτ' ἐπιλελησμένη φιλοῦντος μὴτ' ἀμελοῦσα γράφοντος. αἰτῶ δὲ τὸν Ἰωάννην ὄντα μοι φίλον ἰδεῖν ἡδέως ὑμᾶς καὶ δεῖξαι προθυμίαν ἐφ' οἷς δεῖται βοηθείας ἐταιρίας ἐπιδεομένην. ὥς ἐγὼ ἀπὸ τούτων καὶ θαυμάσομαί σε καὶ τὴν παροῦσαν συνεύξομαι τύχην μηδέποτε παύσασθαι. Ἡπιστάμην ὥς ἀεὶ δαιμόνιον ἐπιβουλεύει ταῖς ἀρεταῖς, ὥσπερ δὲ τοῦτο κάκεῖνο ἐγίνωσκον. ^[10]
- 55 οὕτω τοίνυν ὧ πάντ' ἀγαθοὶ καὶ ἐφ' ὑμῶν ἐπέθετο μὲν ἀδίκως ὁ φθόνος, ἐλήλεγκται δὲ δικαίως. καὶ ὥσπερ ἡμᾶς ἐτάραξαν οἱ τὸ πάθος εἰπόντες, οὕτως ἐπανάγαγον οἱ τὰ βελτίω κομίσαντες, ὅτι δὴ καὶ βαδίζεις καὶ τῶν συνήθων ἔχη καὶ ἐν τῷ λόγῳ εὐδοκιμεῖς καὶ τῶν δυσχερῶν περιγέγονας. Τὴν θεοφίλειαν ἐγὼ τὴν σὴν καὶ γράφουσαν φιλῶ καὶ μὴ γράφουσαν, καὶ τὴν ταύτης οὐ μιμήσομαι σιωπὴν. ^[5]
- 56 τοσοῦτῳ δὲ μᾶλλον πειράσομαι γράφειν, ὅσῳ ἐφυλασσόμην παθεῖν ἅ τοὺς λοιποὺς καταμέφομαι. Πάνυ μοι τὴν φιλίαν βεβαιοῖς ἣν Ἰσοκράτης ἐπήνεσε, καὶ σου τὴν παλαιὰν εὐνοίαν ἀνείλεν οὐκ εὐπορία πραγμάτων, οὐ μῆκος χρόνου, οὐ τόπου μετάστασις, οὐκ εὐτυχία. ^[5]
- 57 ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὥς ἂν εἴη συμφέρον ἐχέτω, τὸν δὲ μεγαλοπρεπέστατον καὶ λογιώτατον Λέοντα προσείρησο. Οὐ πρὸς ἅπαντας ἢ σιωπὴ καλόν, οὐδ' εἰ σφόδρα παρ' ἐνίοις εὐδοκιμεῖ, ἀλλὰ γίνοιτ' ἂν καὶ σιωπὴ λόγου χαλεπωτέρα πολλάκις, οἷον ἀμέλει καὶ τὸ νῦν. ^[5]
- 58 διὰ φροντίδος μὲν γὰρ ἡμεῖς τὸ σὸν μέγεθος ἔχομεν, ὑμεῖς δ' ἴσως οὐδὲ γινώσκετε. καὶ μὴ θαυμάσης εἰ πρὸς ἄδικον σιωπὴν δοκῶ τραχύτερον ἐπιστέλλειν· εὐνοία γὰρ ἀμεληθεῖσα τῷ σχήματι τῆς ἐπιεικείας ἐμμένειν οὐ πέφυκεν. Ἡ ἀφωνία μὲν ἴσως ἥρμοττε τοῖς παροῦσι δυσκόλοις, καὶ καιρὸν ἴσως ἄδικον σιωπὴ θεραπεύει δικαίως· ἀλλ' ἐπεὶ τὰ παρόντα λυπηρὰ δεῖται φαρμάκων, δοίη δ' ἂν ἱκανὸν εἰς θεραπείαν ἡμῖν ὁ σὸς ἄγγελος εὐξάμενός τε καὶ γράφειν ἐλόμενος, ἡμεῖς μὲν ἰδοὺ γεγράφαμεν, ἐπίστελλε δὲ καὶ αὐτὸς καὶ μὴθ' ἡμᾶς ἢ λήθη μῆτε τὴν ἐπηγγελμένην εὐνοίαν μιμουμένη τὸν καιρὸν ἀδικεῖτω. ^[5]
- 60 Τῶν ἀρετῶν ἀεὶ πειρᾶσθαι μὲν εὐτυχές, μεμνησθαι δ' ἀγαθόν, καὶ τοῦτο κέρδος ἐστὶν ἐπαινούμενον τοῖς ἀνθρώποις. ἐμοὶ δὲ περὶ τὴν ὑμετέραν λαμπρότητα πείρα μὲν ὀλίγη, μνήμη δὲ μείζων. αἱ γὰρ ἀληθεῖς ἀρεταὶ ἅμα τε εἰς πεῖραν ἔρχονται καὶ κινουσι τὴν εὐνοίαν καὶ λήθην

ἐπεισελθεῖν οὐδέποτε συγχωροῦσιν. ἐντεῦθεν ἡ τῆς ἐπιστολῆς ἀφορμή, καὶ δέομαι τοῦτο πρόσθετε τοῖς ἄλλοις ἐπαίνοις ὑμῶν τὸ μὴ σιγῆσαι πρὸς τὸν γράφειν ἐλόμενον. Οὐδὲν ὑμᾶς ἀνέμνησε τῶν ἡμετέρων, οὐ χρόνος οὕτω μακρός, οὐ καιρὸς τῶν ἐορτῶν, οὐκ ἀνάγκη παλαιότερας εὐνοίας, οὐ ξένοι πολλάκις ἡμῖν ὅτι μὴ πάρεστε συναλγοῦντες. ^[5]

- 61 πρᾶττετε δὲ μετὰ τοῦ συμφέροντος τὸ δοκοῦν. ἐγὼ γὰρ ὑμῖν μὲν συνεύχομαι, ἑμαυτὸν δ' ὀδύρομαι καὶ μισῶ τὰ ἀνθρώπινα, τῶν μὲν λυπηρῶν ἐπιρρεόντων αἰεὶ, τῶν βελτιόνων δὲ βεβαίως ἔχειν οὐδαμοῦ πεφυκότων. Τὸ μὲν εἶναι παρ' ἑτέροις ὑμᾶς τύχης ὑποληπτέον ἡμᾶς ἀδικούσης, τὸ δὲ ἐκεῖθεν ἀδικούμενον οὐ παραμυθεῖσθαι μνήμη καὶ γράμμασι, τοῦτ' ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν τολμήσαιμι λέγειν, εἴποι δ' ἂν τις οἶμαι γνώμης εἶναι τῶν οἰκείων ἀμνημονούσης. ^[5]
- 62 ἀλλὰ ὅπως μὴ τοῦτο γένηται καὶ ἡμᾶς σεμνοτέρους ἐπιδείξῃτε, δότε αὐθις ἡμῖν πανηγυρίσαι γράμμασιν ὑμέτεροις καὶ πάλιν θαυμάσαι τὸν τρόπον ὑμῶν οὐδενὶ τρόπῳ καταβληθῆναι δυνάμενον. Μόλις μὲν, πάρεστι δ' ὅμως ὅπερ ἐβουλόμην εὐτύχημα, καὶ σεμνύνομαι γράμμασιν ὑμέτεροις, καὶ τὴν ἐπὶ τῷ πρότερον ἀμεληθῆναι λύπην ἢ τῶν νῦν γραμμάτων ἀπελήλακεν ἡδονή.
- 63 τῷ δὲ τῆς ἐπιστολῆς αἰτίῳ νέῳ πειρασόμεθα τοσαύτην εἰσενεγκεῖν προθυμίαν, ὅσην αὐτὸς ἐκόμισεν εὐτυχίαν· οὕτω γὰρ τὰ ὑμέτερα γράμματα δίκαιον ὀνομάζεσθαι. Τὸ μὲν τῆς τύχης ἄνισον παρῆναι μοι δεδιέναι τὴν παρρησίαν, ἐνίκησε δὲ μᾶλλον ὑπὸ τῆς εὐνοίας ἢ θρασύτης ἢ διὰ τύχην ὁ φόβος, καὶ γίνεται κατηγορία μὲν ἐμή, πραότης δὲ ὑμέτερα τῆς ἐπιστολῆς ἢ προπέτεια. ^[5]
- 65 Ἀκούω σε φιланθρώπου τῆς τύχης πειρᾶσθαι καὶ τῇ φήμῃ συνήδομαι καὶ τὰ βελτίῳ παραμεῖναι ἐπεύχομαι. μελέτω δέ σοι καὶ τῶν δικαίων ἅμα καὶ τῶν ἐν τοῖς τρόποις ἐπαίνων, ὥς ἂν ἐπιδειχθῆς ἔχων τὴν εὐτυχίαν ὀφειλομένην, οὐ πλανωμένην. Οὐ μετρία μὲν ἢ συμφορά. ^[5]
- 66 πῶς γὰρ ἂν; ὅτε καὶ πατὴρ ἀπεστέρηται καὶ παιδευτοῦ καὶ φιλοῦντος, μία δὲ τῷ συμβάντι θεραπεία τοὺς ἐοικότας ἐκείνῳ τοὺς πάντας ὑμᾶς καὶ τηρῆσαί μοι τὴν αὐτὴν εὐνοίαν καὶ ἀπαιτῆσαι τὴν ἴσιν. εὐνοίας δὲ τοιαύτης προοίμιον ἐποίησάμην μέτριον οἶμαι καὶ δίκαιον. τῶν γὰρ ὑμετέρων βίβλων μίαν ἐξελόμενος ἔχω τὸν μὲν ἀπελθόντα τῇ μνήμῃ τιμήσας, ὑμῶν δὲ τῇ φιλίᾳ θαρρήσας. εἰ μὲν οὖν καὶ ὑμῖν δόξω τεταρρηκέναι καλῶς, ἱκανὸν καὶ τοῦτο δεῖγμα φιλίας· εἰ δὲ προπέτεια τὸ γινόμενον νομισθῇ, μικρὸν ἀργύριον διαλύει τὴν μέμψιν. Ὁφελεῖς ἅπαντας ἐν μὲν ταῖς συνουσίαις ἀπὸ τοῦ λέγειν, ἐν δὲ ταῖς ἀπουσίαις ἀπὸ τοῦ γράφειν. ^[10]
- 67 θεραπεύεις δὲ καὶ οἷς ἐπιστέλλεις τοῖς γὰρ λαβοῦσι ταῦτα γίνεται μαρτυρία μὲν τῆς μνήμης, κοινωνία δὲ τῆς ἐορτῆς. ἔστι δ' ἅμεινον μετέχειν ὅπως οὖν ἐορτῶν ἢ μνήμης ἄξιον εἶναι δοκεῖν, ἣν ὑμεῖς οἷς ἀγαπᾶτε χαρίζεσθε. ὅτι δὲ πρὸς τούτοις καὶ τὸ τῶν ὑμετέρων εὐχῶν ὠφέλιμον ἀναμέμικται πρόδηλον, καὶ πανταχοῦ τὸ τοιοῦτο γνωρίζεται καὶ σιγώμενον. Εἶδον ὑμᾶς νῦν ἐν τοῖς γράμμασι, καὶ μάλα ἔγγυθεν ἔδοξα συνεῖναι τρόποις ἐκείνοις, ὧν τοσαῦται μὲν χάριτες, τοσαύτη δὲ τῶν πραγμάτων ὑπεροψία καὶ τὸ μεμαθηκέναι σαφῶς ὅτι δεῖ τὰ ἀνθρώπινα παίζειν πεφυκότα μὲν ἀθλίως, παυόμενα δὲ ῥαδίως. ^[5]
- 68 ἐντεῦθεν συναλγῶ μὲν ἐλάχιστα τοῖς ἀπελθοῦσιν, ὑμῶν δὲ παραμυθίαν ἀπειρόκαλον ἐπιστέλλειν οὐχ ἥρηται. ποῦ γὰρ δεῖται λόγων ἐπεισάκτων ἀνὴρ ἐν περιουσίᾳ τοσαύτῃ τῶν ἀρετῶν; Οὐδὲ ἐπιλελῆσθαι κἂν βουλευθῶμεν ἔχομεν· τι γὰρ φιλίας ἰσχυρότερον, ἣν ἐποίησε μὲν ἡ κοινωνία τῶν λόγων, ἐβεβαίωσε δὲ μετὰ τῶν τρόπων ὁ χρόνος; ἐπεὶ καὶ νῦν ὅπου ποτ' ἂν ὦ αὐτὸς πρὸς τὰς ἐνταῦθα συνουσίας ἐπανάγω ἑμαυτόν. ^[5]

τοιούτος μὲν ἐγώ, καὶ οὐκ ἂν ποτε δυναίμην ἔχειν ἐτέρως· σὲ δὲ τὸν ἐν πλήθει πραγμάτων διοικεῖτω θεὸς καὶ συμφέρουσα τύχη, μεμνησθαι πείθουσα καὶ φιλίας ἀρχαίας καὶ παλαιᾶς συνηθείας. Ὅρᾳς ὅποσα δύναται σωφροσύνη καὶ τῶν ἀρετῶν ἡ σπουδὴ.

- 70 προσήγαγέ σε θεῶ, πεποίηκεν οἰκειότερον, τοῖς ἁγίοις παρέστησεν ἀπορρήτως. μένε τοίνυν ταῦτα ἀσκῶν, καὶ ἡμᾶς ποίει βελτίους ἐξ ὧν συνήγαγες ἀρετῶν καὶ ὧν ἐν παρρησίαις ἔχεις εὐχῶν. Εἰ καὶ ἄρχειν ἡμῶν ἐπὶ πλεον ὥκνησέ σου τὸ μέγεθος, ἀλλὰ τό γε φιλεῖν οὐκ ἀπέθετο, μένει δ' ἔνδον τῇ γνώμῃ τὰ πρόποντα χαριζόμενον. ^[5]
- 71 Θεόπεμπτος τοίνυν ὁ εὐλαβέστατος πολλαχόθεν προσήκων ἐμοὶ δεῖται τοῦ μεγέθους τοῦ σοῦ· κἂν αὐτῷ συλλάβῃς τὰ δίκαια, ἐμοὶ τὴν χάριν ἐκτέθεικας. Ἄν γράφω σιγᾶς, ἂν μὴ γράφω κατηγορεῖς, ἐγὼ δὲ πρὸς ἐκάτερον οὐκ ὀκνῶ καὶ ἀθυμεῖν ὅτε σιγᾶς καὶ γεγραφέναι μὲν πολλάκις, εἶναι δὲ ἐν ταῖς τῶν μὴ γραφόντων αἰτίαις. ^[5]
- 72 ἢ τοίνυν μίμησαί μου τὸ γράφειν ἢ σύγγνωθι σιωπῶν. Τί δεῖ παρ' ὑμῖν δικαιοσύνην ἐγκωμιάζειν ἢ τὰς λοιπὰς ἀρετάς, μεθ' ὧν συνοικεῖτε καὶ ἅς πεποίησθε γνωρίμους; ἀρετὴ γὰρ φίλιος θεῶ· ἃ κέκτησθε μὲν καθαρῶς, παιδεύετε δὲ ἐπιμελῶς, καὶ που κάμει τεταγμένον ἔχετε ταῖς ὑμετέραις εὐχαῖς· οὐ γὰρ ἂν τολμήσαιμι λέγειν ὥς ἀμνημονήσει ποτὲ περὶ τὰ τοιαῦτα ὧν πράττειν ὑπέσχετο. ^[5]
- 73 ὑπέσχετο δὲ οἶμαι μεμνησθαι μὲν ἡδέως, εὐχεσθαι δὲ προθύμως, ὃ καὶ οἷς ὑπέσχετο τῇ τῶν τρόπων ἐπεικείᾳ χαρίζεται. Ἄν σιγῶμεν, οὐ γράφεις, ἂν ἐπιστέλλωμεν ἔτι σιγᾶς.
- 74 πῶς οὖν ἔτι τῷ γράφειν ἔλξαι σε δυνησόμεθα, εἰ μήτε δεόμενοι πείθομεν μήτε γράφοντες ἀναγκάζομεν; Πολέμιος ὁ χειμῶν, ὑμῖν μὲν ἀμετρίᾳ νιφετῶν, ἡμῖν δὲ σπάνει γραμμάτων σῶν.
- 75 ὁ βελτίων δὲ περιήκει καιρὸς καὶ μετὰ τῆς ἀηδόνης τὴν σὴν ἄγει φωνήν. κἀκεῖνη μὲν προλέγει τὰ τοῦ χειμῶνος οὐκέτι δεδιέναι δεινὰ, αὕτη δὲ μηκέτι τὴν σὴν ἀγανακτεῖν ἀπουσίαν. ἀλλ' ὧ γενναία κεφαλὴ, καὶ φίλη μὲν ἐμοὶ φίλη δὲ τῶν ἑορτῶν, ἦκε τὸ θάττον ἡμῖν· καὶ γὰρ ἄτοπον τὴν ἀηδόνα μὲν πανταχοῦ φερομένην ὄρᾳν, τὴν δὲ σὴν εὐψυχίαν ἐπικαθειργμένην ἀκούειν καὶ τῇ πρὸς τοὺς φίλους εὐνοίᾳ μηδαμοῦ κινουμένην. Ἡμαρτον ἐπιστέλλων, ἀπολογησόμεναι σιωπῶν· τὰς γὰρ θεραπείας φασὶν ἀπὸ τῶν ἐναντίων συμβαίνειν κἂν τοῖς νοσήμασι κἂν τοῖς πράγμασι. ^[10]
- 76 πάλαι σε ἐνίκησεν ὁ παῖς καὶ τῷ τρόπῳ καὶ ταῖς ἐλπίσι τῶν λόγων. Ὁ μὲν φθόνος οὐδὲν ἐπεχείρησε καινὸν ἀρετῇ πολεμῶν, τῷ δὲ κρείττονι χάρις ὅτι τοῦτον πανταχοῦ λελυπήκατε καὶ κρατεῖν οὐκ ἀφήκατε. ^[5]
- 77 ἂν μὲν οὖν αὖθις θρασύνηται καὶ μείνῃ φιλονεικῶν, τὴν περὶ ὑμᾶς ὄψεται δόξαν μετὰ ἀληθείας αὐτῷ μαχομένην καὶ νικηθῆναι μηδαμοῦ δυναμένην· εἰ δὲ ἄκων μὲν, ἐθελήσει δ' ὅμως παύσασθαι τῆς ἀναιδεΐας, τίς μαρτυρία μεΐζων ἂν εἴη τῶν ἐν ὑμῖν ἀρετῶν ἢ ὅτι καὶ τὸν φθόνον πεποιήκατε σωφρονέστερον; εἴη δὲ τὴν φίλην ὑμῶν αἰεὶ νίκην συμπαρεῖναι, κἂν συκοφάντης ἐπὶ κἂν πολέμιος. Τί μοι σιγᾶς, ὧ φίλη κεφαλὴ καὶ κοσμεῖν ἱκανὴ τὴν βασιλείαν; εἰ μὲν γὰρ ἀμυνόμενος τοῦτο ποιεῖς, εἰπέ καὶ τὴν ἀδικίαν, ὑπὲρ ἧς ἡμᾶς οὕτω λυπεῖς· εἰ δὲ οὐκ ἔχοι τις αἰτίαν μηδαμόθεν εἰπεῖν, μὴ σίγα πρὸς ἄνδρα τῇ περὶ σοῦ μνήμῃ κοσμούμενον. ^[5]
- 79 Τὸ μὲν ἐπιτιμᾶν ἢ λοιδορεῖν ῥάδιον εἶναι καὶ παντὸς ὁ Παιανιεὺς ἐκεῖνος ἔφη παιδευτῆς· ὁ Γλαυκίππου δὲ πάντων ἀπαιδευτότατον ἔφη τὸ λοιδορεῖν. Καὶ σιωπῶ κατάλογον τοσοῦτων ῥητόρων καὶ ποιητῶν τοῦτο ἀμαθίαν τιθέντων. ἐκεῖνοι μὲν οὖν τῷ τοιοῦτῳ νοσήματι κἂν ἐμμείνωσιν οὐ λυπήσουσιν· ἴσως γὰρ ὑπὸ τῆς τύχης ἐξηπάτηνται καὶ τῆς ἀπὸ τοῦ σωφρονεῖν ὁμιλίας οὐ μέμνηνται· σὺ δὲ ὁ σοφίαν μὲν ἀσκῶν ἐπιμελῶς, ἀμαθίᾳ δὲ πολεμεῖν ἱκανός, μένε προθύμως φιλῶν· κἂν περιτύχῃς ποτὲ γλώττῃ τοιαύτῃ, φαίνου γελῶν καὶ λογίζου τὸν Ἄνυτον,

ἐννόει τὸν Θρασύμαχον, καὶ σκόπει πόθεν ἐπῆρει τὸ λοιδορεῖν ἐτοιμότερον. Ἄ πάλαι
συνεύχομαι, ταῦτα ἀσκεῖν σε πυνθάνομαι. ^[10]

80 τίνα δὲ ταῦτα; ἀγωνίζῃ πρὸς πονηρίαν δυνατῶς, παρατάττῃ γενναίως, καταλύεις ἀπόνοιαν ἐξ
ἀμαθίας ἐπαιρομένην. μένε δὴ ταῦτα δυνάμενος καὶ δεικνὺς τὴν ἀλόγιστον εὐτυχίαν πρὸς
ἀρετὴν οὐκ ἀντίσχουσαν. Ἄπας ἡμῖν ὁ χρόνος σύνοιδε τὴν ὑπὲρ φίλων μὲν ἐπιμέλειαν, κατὰ
δὲ τὰς ὑποσχέσεις ἀλήθειαν. ^[5]

81 ταῦτα καὶ ὁ νῦν μαρτυρησάτω καιρός, εἴπερ ἄξιός ἐστιν δοκεῖ τὴν ἐμὴν ὑποδέξασθαι
προθυμίαν. Ἐπὶ πολλά με περιήγαγε πάθη τὰ νῦν γράμματα τῆς ὑμῶν ἐξουσίας.

82 ὅτε μὲν γὰρ τὴν ἐπιστολὴν ἐδεχόμην, ἤλθον εἰς ἡδονήν· νόσον δὲ ἀναγνοὺς ὑμετέραν
ἀπηνέχθη εἰς ἀθυμίαν. ἀλλὰ πάλιν ἰδὼν τὸ νενικῆσθαι τὴν νόσον ἐγκείμενον, εἰς ἐλάττονα
μὲν ἡδονὴν τῆς προτέρας, ὅμως δὲ εἰς ἡδονὴν ἐπανῆλθον. Ἐγὼ μὲν ἐπιστέλλω συχνότερον,
ἡμέλημαι δέ, ὡς ἔοικεν, ὅσω καὶ γράφειν ἐπείγομαι· τίνα γὰρ ἂν ἔχοις αἰτίαν εὐλόγον εἰπεῖν
τῆς σιωπῆς, ὅτε λέγειν μὲν εἶ δυνατός, ἔχεις δὲ καὶ τῷ γράφειν ἀφορμάς, ἀφ' ὧν εὖ ποιεῖς ἐν
τοῖς ἔργοις ἡμᾶς; Σὺ μὲν διδοὺς ἐπιστέλλεις, ἐγὼ δὲ φιλῶν· καὶ σὺ μὲν ὑπὸ τῆς τῶν πραγμάτων
ἀνάγκης, ἐγὼ δὲ ὑπὸ τῆς ἀρχαιοτέρας εὐνοίας. ^[5]

85 Ὡς μὲν παιδείας μεταλαβὼν μετάδος φιλῶν, ὡς δὲ χρυσίον ὀφείλων ἀπόδος ἐκῶν,
ἀπολογούμενος ὡς ἀναβαλλόμενος καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ χρόνῳ καὶ τῷ ψόγῳ τῆς ἀδικίας.